

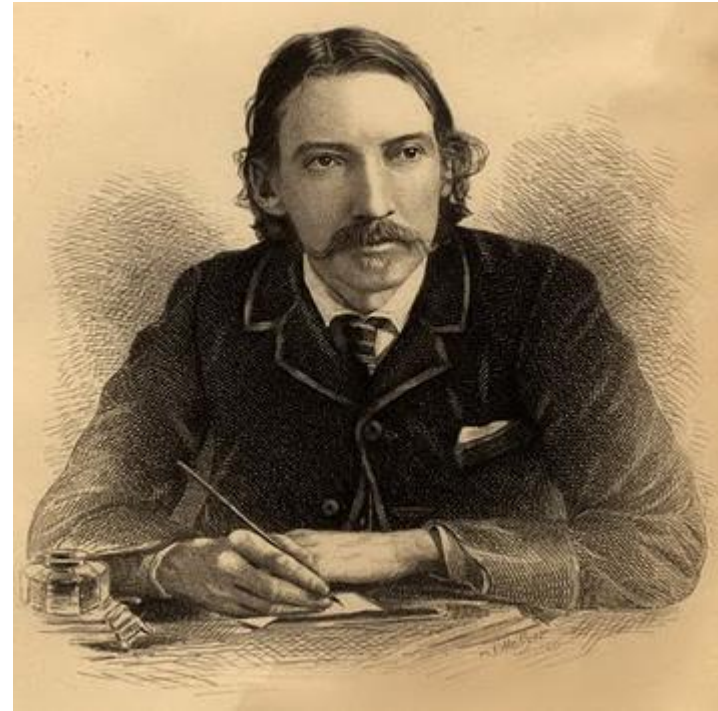
*Роберт Льюїс Стівенсон. Балада
«Вересовий трунок».*

Спогадаймо давню давнину,
Спогадаймо повість незабутню
Про далеку вільную країну,
Про стару Шотландію славутню.
Леся Українка. «Роберт Брюс,
король шотландський.

Роберт Люїс Стівенсон

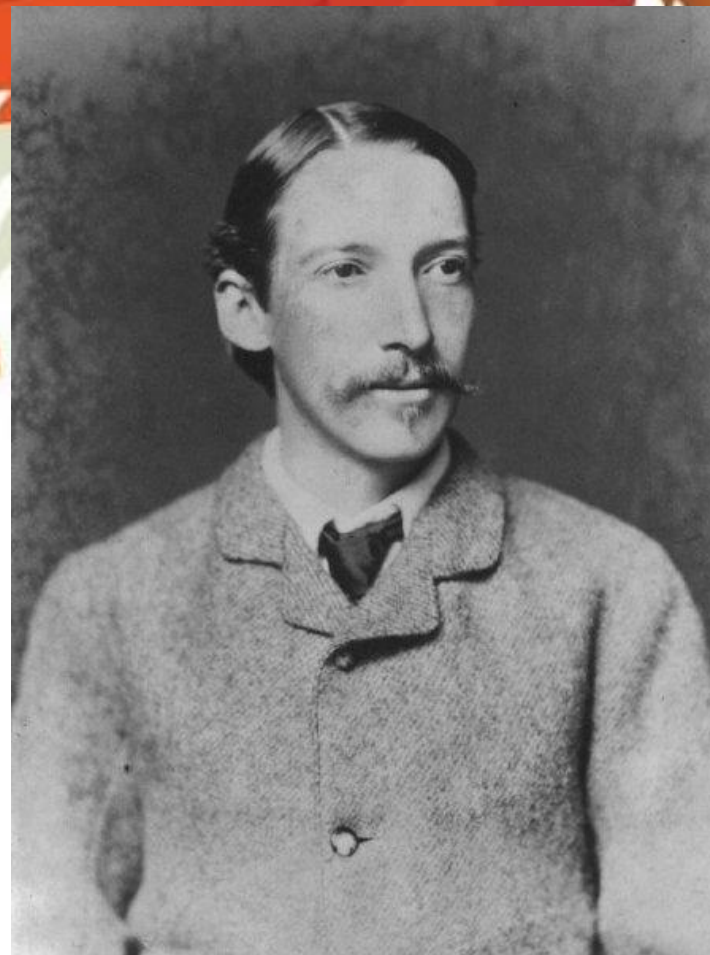
- Роберт Люїс Стівенсон народився 13 листопада 1850 року в Единбурзі, політичному і культурному центрі Шотландії, і по материнській лінії належав до стародавнього роду Белфурів. Звідси й основна тема більшості його творів - Шотландія, її історія і її герої.
- На третьому році життя переніс хворобу бронхів, наслідки якої мучили його потім усе життя і привели до ранньої смерті. У віці 17-ти років надходить у Единбургський університет і одержує юридичну освіту. Вперше в літературі ім'я Стівенсона з'являється в 1866 році.
- У 1873 році він стає професійним письменником. Найвідоміший роман Стівенсона "Острів скарбів", що вийшов окремим виданням у 1883 році, приніс автору широкий успіх.

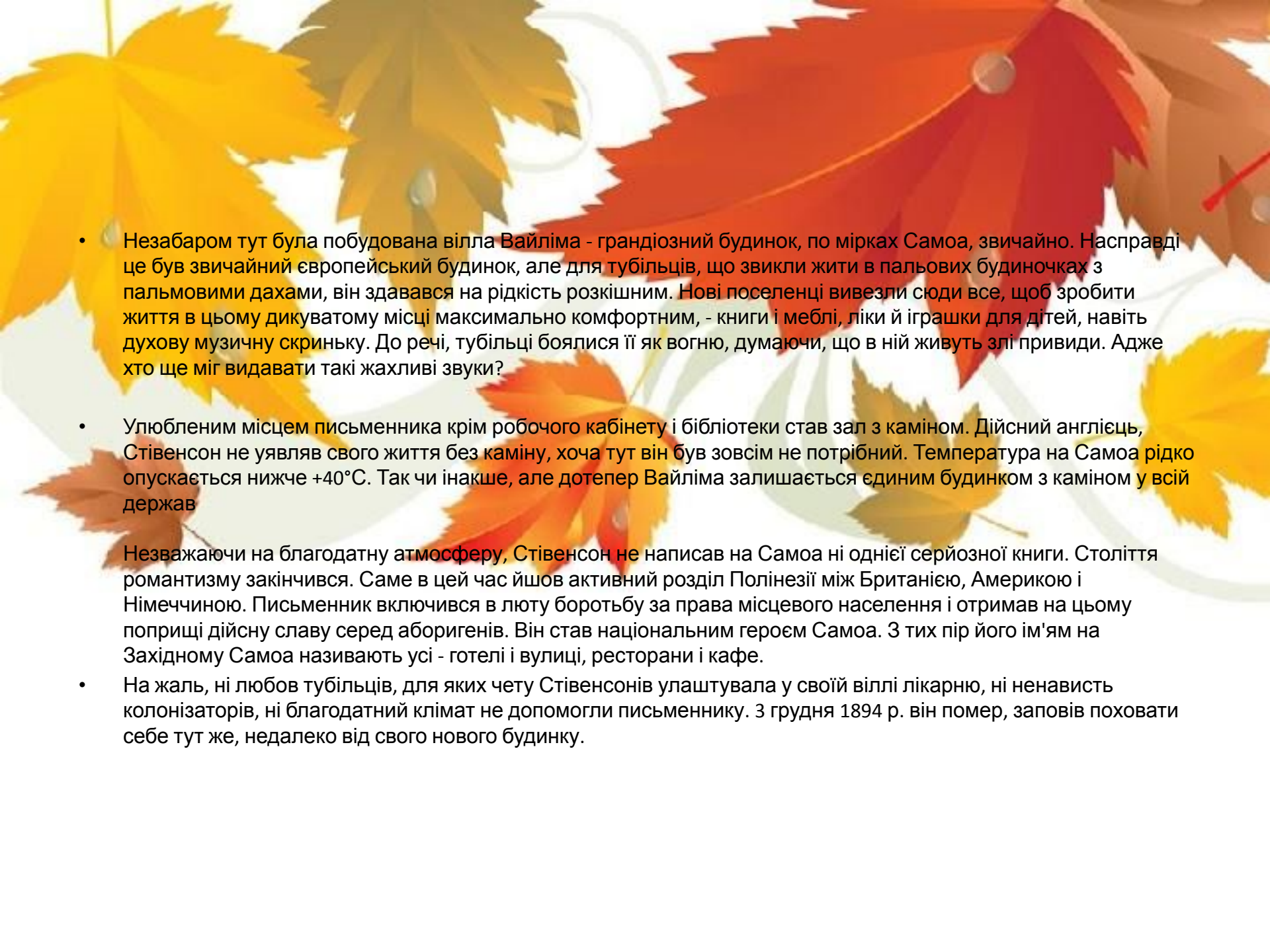

- А Усе почалося з забави. Як розповідав сам автор: "Один раз я накреслив карту острова; вона була старанно і красиво розфарбована. Я нарік свій утвір "Островом скарбів". Я чув, бувають люди, для яких карти чогось не значать, але не можу собі цього уявити! Імена, обриси лісів, напрямок доріг і рік, доісторичні сліди людини - от невичерпне джерело для всякого, у кого є очі і хоч на гріш уяви. Коли я спрямував замислений погляд на карту свого Острова, то серед придуманих лісів заворушилися герої моєї майбутньої книги. Засмагли обличчя їх і блискуча зброя висувалися із самих несподіваних місць; вони снували туди і сюди, боролися і шукали скарб на декількох квадратних дюймах щільного паперу...«

- У читацькій пам'яті Р.Л. Стівенсон нерідко виявляється автором однієї книги - "Острів скарбів". Тим часом складні вузли багатьох літературних проблем на англійському ґрунті сходяться як колись, так і тепер до творчості Стівенсона. І коли великий сучасний письменник Грем Грін ставить його ім'я в ряд найбільш впливових своїх учителів - це не просто жест. Щоб зрозуміти велич Стівенсона, треба згадати про нього як про автора багатьох інших книг і щільно розібрати очевидну романтику, що так виразно виділила його творчість. "Подорож усередину країни" чи шляхові нариси Стівенсона про його подорож по Франції починають традицію, що втілилася пізніше в книгах Джерома К. Джерома "Дозвільні думки ледаря", "Троє в одному човні", де подорож підмінюється стандартною "прогулянкою" і де як би сам собою виявляється ідіотизм обивательського побуту.
- Інша знаменита робота Стівенсона, "Дивна історія доктора Джекіла і містера Хайда", вийшла в 1886 році.

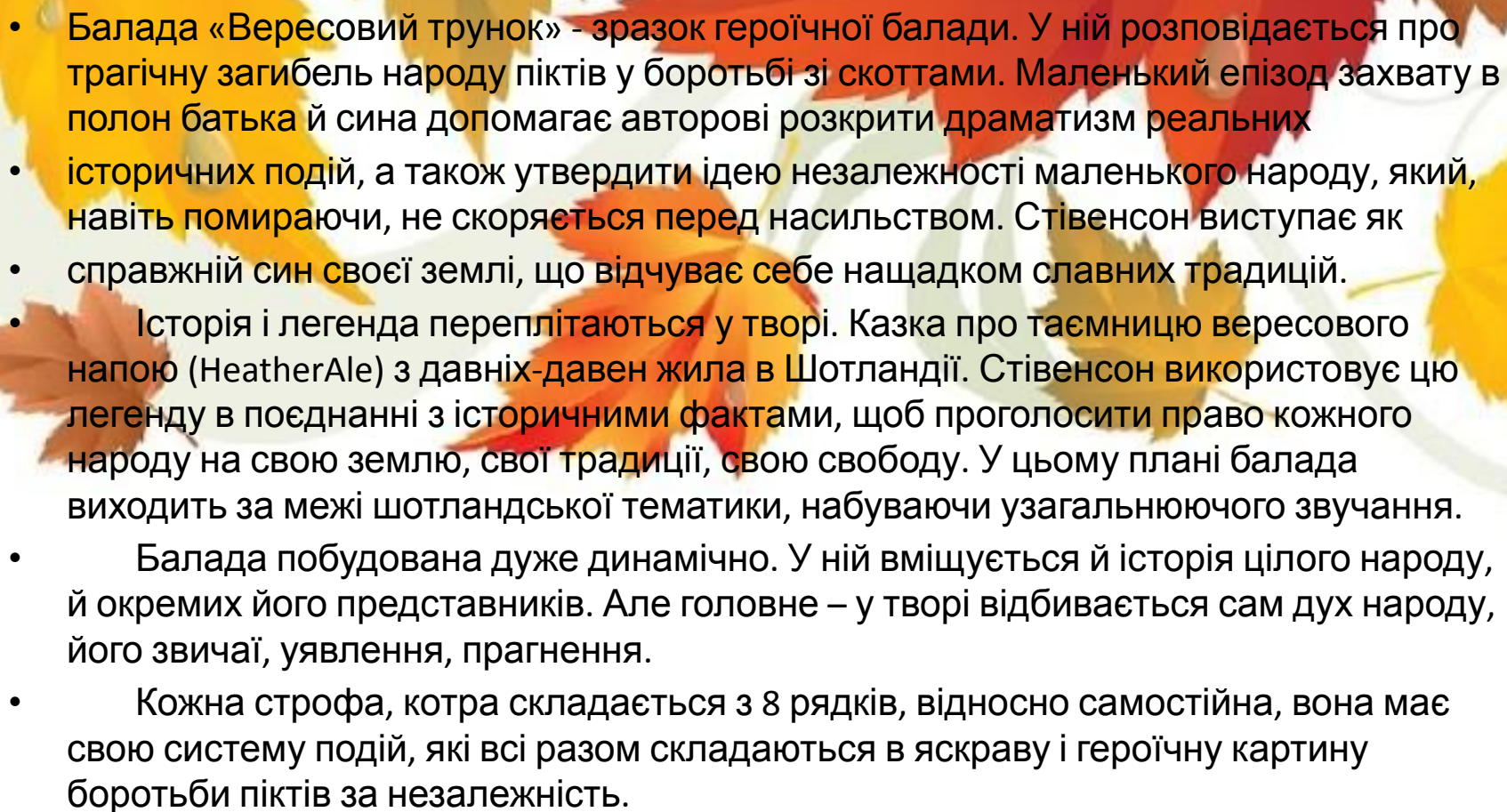
- Третя значна робота письменника, "Володар Баллантре", написана під час подорожі по Південних морях на борті яхти "Каско". "Володара Баллантре" можна назвати шотландським варіантом "Братів Карамазових", не в розумінні впливу, а просто Стівенсон сам прийшов до тієї ж ідеї - через розпад стародавньої родини показати поворот у національній історії. Два брати, чиї відносини, крім відмінності темпераментів, до крайності ускладнені і боротьбою політичною, і боротьбою за право спадкування. Старший став учасником заколоту 1745 року - останньої спроби шотландців відокремитися від Англії. Тим часом молодший залишився вдома, оволодівши маєтком і нареченою брата.
- У грудні 1889 р. Роберт Люїс Стівенсон і його дружина Фанні прибули на Самоа на борті шхуни "Екватор". Письменник був хворий туберкульозом. Лікарі порадили йому перемінити клімат. У результаті чета Стівенсонів придбала 126 гектарів землі в горах у 5 кілометрах від столиці Західного Самоа - Апії за 200 фунтів. Спочатку англієць припускав оселитися в Австралії, але клімат Самоа виявився для нього набагато корисніше.

-
- Незабаром тут була побудована вілла Вайліма - грандіозний будинок, по мірках Самоа, звичайно. Насправді це був звичайний європейський будинок, але для тубільців, що звикли жити в пальових будиночках з пальмовими дахами, він здався на рідкість розкішним. Нові поселенці вивезли сюди все, щоб зробити життя в цьому дикуватому місці максимально комфортним, - книги і меблі, ліки й іграшки для дітей, навіть духову музичну скриньку. До речі, тубільці боялися її як вогню, думаючи, що в ній живуть злі привиди. Адже хто ще міг видавати такі жажливі звуки?
 - Улюбленим місцем письменника крім робочого кабінету і бібліотеки став зал з каміном. Дійсний англієць, Стівенсон не уявляв свого життя без каміну, хоча тут він був зовсім не потрібний. Температура на Самоа рідко опускається нижче +40°C. Так чи інакше, але дотепер Вайліма залишається єдиним будинком з каміном у всій державі
- Незважаючи на благодатну атмосферу, Стівенсон не написав на Самоа ні однієї серйозної книги. Століття романтизму закінчився. Саме в цей час йшов активний розділ Полінезії між Британією, Америкою і Німеччиною. Письменник включився в люту боротьбу за права місцевого населення і отримав на цьому поприщі дійсну славу серед аборигенів. Він став національним героєм Самоа. З тих пір його ім'ям на Західному Самоа називають усі - готелі і вулиці, ресторани і кафе.
- На жаль, ні любов тубільців, для яких чету Стівенсонів улаштувала у своїй віллі лікарню, ні ненависть колонізаторів, ні благодатний клімат не допомогли письменнику. 3 грудня 1894 р. він помер, заповів поховати себе тут же, недалеко від свого нового будинку.

Балада «Вересовий трунок»

- В Англії балада почала широко використовуватися під час війни Червоної і Білої троянди (xv ст.). Темою творів цього жанру стали феодальні чвари, трагічні конфлікти, криваві злочини. Та найбільш улюбленими залишились балади про Робін Гуда, в яких оспівувалась справедливість героя, його любов до простого народу.
- В них було багато гумору, бо прості люди завжди любили посміятися. Така широка популярність цього жанру змушувала багатьох поетів писати твори, за формою схожі до народних балад. Подібні наслідування стали широко розповсюджуватися в кінці XVIII-XIXст.
- Найбільш вдалим виявилися твори Семюела Колріджа, Роберта Бернса, Оскара Уальда, Роберта Стівенсона.

-
- Балада «Вересовий трунок» - зразок героїчної балади. У ній розповідається про трагічну загибель народу піктів у боротьбі зі скоттами. Маленький епізод захвату в полон батька й сина допомагає авторів розкрити драматизм реальних
 - історичних подій, а також утвердити ідею незалежності маленького народу, який, навіть помираючи, не скоряється перед насильством. Стівенсон виступає як
 - справжній син своєї землі, що відчуває себе нащадком славних традицій.
 - Історія і легенда переплітаються у творі. Казка про таємницю вересового напою (HeatherAle) з давніх-давен жила в Шотландії. Стівенсон використовує цю легенду в поєднанні з історичними фактами, щоб проголосити право кожного народу на свою землю, свої традиції, свою свободу. У цьому плані балада виходить за межі шотландської тематики, набуваючи узагальнюючого звучання.
 - Балада побудована дуже динамічно. У ній вміщується й історія цілого народу, й окремих його представників. Але головне – у творі відбивається сам дух народу, його звичаї, уявлення, прагнення.
 - Кожна строфа, котра складається з 8 рядків, відносно самостійна, вона має свою систему подій, які всі разом складаються в яскраву і героїчну картину боротьби піктів за незалежність.

Композиція Балади:

- **I.-експозиція, або зачин** – оспівування вересового напою, характеру й звичаїв піктів.
- **II.-зав'язка** – захват території піктів загарбниками, знищення маленького народу.
- **III. – розвиток дії** – король прагне дізнатися про секрет вересового напою, захват у полон батька й сина, вони мовчать, але потім батько пропонує виказати таємницю в обмін на смерть сина – начебто йому соромно продавати свою честь у нього на очах, сина зв'язали й кинули у море.
- **IV.—кульмінація** – батько назавжди залишає із собою секрет вересового напою, він кидає виклик ворогам, готовий померти, але не підкоритися, не зрадити свій народ.

Верес (вереск) – вічнозелений низенький кущик з дуже дрібним і численним листям та лілово-рожевими квітками;

Броварі (заст.) – пивовари;

Можновладець – тут: особа, яка керує країною, правитель, володар;

Пучина, нурт, нурта – те саме, що вир.

Дякую за увагу!

- Презентація підготована ученицею 7-В класу
Гімназії №315 м.Києва
Мельниченко Анною